

УПАТСТВО **за пополнување на даночната пријава на данокот на** **додадена вредност (ДДВ-пријава) ДДВ-100**

Важи од 30.09.2003 година

Кратенки: ЗДДВ = Закон за данок на додадена вредност
ДДВ = Данок на додадена вредност
ДДВП = Правилник за спроведување на ЗДДВ
увозен ДДВ = Данок на додадена вредност при увоз

Кој е обврзан за поднесување ДДВ-пријава?

Сите даночни обврзници кои се обврзани за регистрација или доброволно се регистрирале (чл. 51 ст. 1 и 4 од ЗДДВ), се обврзани да поднесуваат ДДВ-пријава за секој даночен период (месец, тримесечје или година). ДДВ-пријавата се поднесува во рок од 15 дена по истекот на соодветниот даночен период. Противправното изостанување на Пријавата за регистрација не го ослободува соодветното лице од обврската за поднесување даночни пријави.

ДДВ-пријавата се поднесува и во случај кога даночниот обврзник нема извршено оданочив промет во соодветниот даночен период (чл. 41 ст. 2 од ЗДДВ). Во случај на престанок со вршењето на стопанската дејност доброволно регистрираните даночни обврзници, поднесуваат даночна пријава во рок од 15 дена по истек на календарскиот месец во кој престанале со вршење на стопанската дејност.

Даночните должници од член 32 точка 3 од ЗДДВ кои неовластено истакнале ДДВ во фактури (член 55 ст.1 од ЗДДВ), како и даночните должници од член 32 точка 4 од ЗДДВ (приматели на добра, или корисници на услуги за промет кој е извршен од даночни обврзници кои немаат ниту седиште ниту подружница во Р.Македонија), се обврзани да поднесат ДДВ-Пријава за оној даночен период за кој настанал даночен долг во согласност со член 32, точките 3 и 4 од ЗДДВ.

Образецот се пополнува на следниот начин:

Пополнете ги читливо и целосно само белите полиња од образецот. Доколку не е потребно да извршите пополнување на одредено поле истото го оставате празно. Доколку нема пополнување во ни едно поле, само во полето 15 се впишува 0. Кај даночните основи, како и кај износот на данокот и на претходните даноци се земаат

предвид евентуалните зголемувања или намалувања на надоместоците. Внесувајте ги износите само во полн денарски износ. Пред негативните износи се става предзнак “-”. Доколку соодветното поле е премало за внесување податоци, Ве молиме да ги дадете податоците на посебен лист.

Исправка на ДДВ-пријави

Доколку се утврди дека неточно или нецелосно биле пријавувани промети, даноци или претходни даноци во одредена ДДВ-пријава (пр. помал, поголем данок или претходен данок), даночниот обврзник е должен да изврши исправка на ДДВ-пријавата за соодветниот даночен период, преку поднесување на нова исправена ДДВ-пријава. Во тој случај, Ве молиме да го означите полето “Исправка на ДДВ-пријава” со внесување на знакот “Ц” и со наведување на даночниот период за кој се однесува исправката.

При поднесување на исправка на ДДВ-пријавата, таа се пополнува повторно во целост, со тоа што износите во полињата кои не се исправаат се внесуваат повторно, а во полињата во кои се врши исправката не е дозволено да се внесуваат само разликите туку се внесува целиот исправен износ (пр. ако во одредено поле пријавен е износ од 30 а требало да се пријави 100, во исправката на ДДВ-пријавата за соодветниот даночен период, во тоа поле не се внесува разликата во износите 70 туку целосно исправениот износ 100).

Од причини на поедноставување, наместо да се пријави исправка на ДДВ-пријавата за одреден даночен период, даночниот обврзник е должен да изврши исправка на неточната или нецелосната даночна пријава во последната даночна пријава од календарската година на која се однесува грешката, доколку се работи за повеќе или помалку пријавен данок во дадениот даночен период кој е помал од 1% од пријавениот данок, но не повеќе од 2.000 денари.

Пример:

Даночниот обврзник А пријавил за даночниот период мај 2003 год. данок од 100.000 денари, а даночниот обврзник Б данок од 400.000 денари. Врз основа на извршени грешки во книговодствената евиденција, лицата А и Б неовластено извршиле одбивка на претходни даноци во висина од 3.800 денари. Грешките биле воочени во септември 2003 година.

Лицето А е обврзано во септември 2003 год. да поднесе исправка на ДДВ-пријавата за месец мај 2003, но бидејќи вишокот на данокот кај лицето Б изнесува повеќе од 2000 денари но помалку од 1% од пријавениот данок, Б може да чека со исправката на данокот да ја искаже во последната ДДВ-пријава за календарската година 2003.

Во случаите кога даночниот обврзник во полето 15 има искажано ДДВ побарување без барање за исплата на данокот (нема внесено “X” во полето пред поле 15), исказот за враќање на ДДВ побарувањето може да го побара со исправка на ДДВ-Пријавата

Изготвување на ДДВ - Пријавата за последниот даночен период

Согласно член 40, став 3 од ЗДДВ, ако за цели на оданочување биле решавачки околностите од одредена календарска година кои можат да се утврдат само привремено во текот на истата, даночниот обврзник е должен да изврши конечна пресметка на данокот кој се должи од таа календарска година во последната даночна пријава од календарската година, во случаите кога :

- даночниот обврзник го применува член 7, ставовите 4, 5 и 6 од ДДВП
- даночниот обврзник согласно одобрението од надлежен орган на крајот на календарската година врши фактичко раздвојување на даночните основи и данокот кој го должи за нив (член 16, став 4 од ДДВП)

Потпис:

ДДВ-пријавата ја потпишува своерачно даночниот обврзник, или ополномоштеното лице од Вас кое е наведено во рубриката 5 од Пријавата за регистрација за ДДВ. Промената на полномошникот задолжително се пријавува во УЈП согласно одредбите од Законот за утврдување и наплата на јавните приходи.

Напомена:

ДДВ-Пријавата можете да ја симнете од web страната на Министерство за финансии (finance.gov.mk) или на Управата за јавни приходи (ujp.gov.mk) или да ја подигнете во даночните одделенија или во регионалните центри на УЈП, каде што припаѓате.

Содржина на ДДВ-пријавата?

Општ дел: Полињата во даночната пријава на ДДВ треба да ги пополните сами. Во случај на пријава за исправка задолжително означете го полето “Исправка на ДДВ пријава”

Не впишувајте ништо во полето “Датум и број на прием”.

ПРОМЕТ НА ДОБРА И УСЛУГИ

Во полињата 1 - (Оданочив промет по општа даночна стапка) и 3 - (Оданочив промет по повластена даночна стапка) се внесуваат даночните основи без ДДВ на оданочивиот промет на добра и услуги (промет) одвоено според даночни стапки, кој го врши даночен обврзник во земјата, за надоместок, во рамките на неговата стопанска дејност (чл.2, т.1 од ЗДДВ). Притоа се пријавуваат и ратите и капарите кои се наплатени во соодветниот даночен период. Ако прометот бил извршен во соодветниот даночен период, но се уште не е или не е целосно наплатен

надоместокот за него, се пријавува и надоместокот кој се уште треба да се наплати. Во случај на бруто-евиденција според чл. 52 ст. 3 од ЗДДВ, се врши поделба на бруто-износите за цели на пресметка на ДДВ на даночните основи и на данокот и истите се внесуваат одвоено според даночни стапки во полињата 1 и 3.

Пример:

Трговецот А извршил во мај 2003 година промет во вкупен износ од 71.307 денари. Износот се состои од 38.232 денари од продажба на аудио-плочи и музички касети (општа даночна стапка) и 33.075 денари од продажба на книги и весници (повластена даночна стапка). Така, се добиваат следните пресметки и внесувања:

Бруто-износ	Делител	Стапка	Дан. Основа Поле 1и 3	Данок Поле 2 и 4
38.232	1,18	општа	32.400	5.832
33.075	1,05	повластена	31.500	1.575

Во полињата 1 и 3 се внесуваат и - одвоено според даночни стапки - даночните основи за прометот на добра и услуги без надоместок за лични цели на даночниот обврзник, на неговите вработени или на други на нив блиски лица (на пр. основачи или роднини на основачите на трговско друштво; чл. 3 ст. 3 и чл. 6 ст. 3 од ЗДДВ) како и прометот спрема блиски лица извршен по намалена цена (чл. 19 ст. 2 од ЗДДВ).

Пример:

Трговецот со градежни материјали А платил 600.000 денари за увоз на 10 кровни прозорци плус 108.000 увозен ДДВ. Тој му подарува еден прозорец на својот брат Б. Вработениот В добива еден прозорец по цена од 50.000 денари. Даночна основа претставува набавната нето-цена од 60.000 денари. Истото важи и за продажбата спрема лицето В, бидејќи платениот надоместок е помал од набавната нето-цена. На тој начин се добиваат следните внесувања :

Промет	стапка	Даночна основа поле 1	Данок поле 2
Б	општа	60.000	10.800
В	општа	60.000	10.800

Лицето А може во поле 12 да изврши одбивка на увозниот ДДВ од 108.000 денари како претходен данок.

Во полето 5 (Промет ослободен од данок со право на одбивка на претходен данок) се внесува особено следниот промет ослободен од данок со право на одбивка на претходни даноци:

-Извоз (чл. 24 т. 1 и 2 од ЗДДВ);

-Прекуграничен транспорт на добра и други услуги според чл. 24 т. 3 од ЗДДВ;

- Работи врз добра за извоз (чл. 24, т.4 од ЗДДВ);
- Посредување во прометот од чл. 24 од ЗДДВ (на пр. провизии во врска со извоз).

Во полето 6 (Промет ослободен од данок без право на одбивка на претходен данок) се внесува особено прометот според чл. 23 од ЗДДВ ослободен од данок, без право на одбивка на претходни даноци:

- Издавање под закуп на објекти и простории за станбени цели;
- Одредени видови на банкарски и финансиски промет (на пр. промет со законски средства за плаќање, одобрување на кредити или кредитно посредување);
- Услуги на лекари, забари, забни техничари или од областа на други медицински професии; Прекуграничен превоз на лица (освен со летала-види чл. 24 т.9 од ЗДДВ.)

Важна напомена: Од збирот на износите пресметани во полињата 1, 2, 3, 4 и 5 се добива вкупниот промет според чл. 51 ст. 2 реч. 1 од ЗДДВ.

ВЛЕЗНИ ИСПОЛНУВАЊА СО ПРАВО НА ОДБИВКА

Одбивката на претходни даноци му се одобрува на даночниот обврзник, само ако набавените или увезените добра или примените услуги ги користи за цели на неговата стопанска дејност (чл. 34 ст. 1 т.1 од ЗДДВ)

Според чл. 35 т. 1 од ЗДДВ, претходните даноци се исклучуваат од правото на одбивка, доколку примените добра или услуги се користат за вршење промет ослободен од данок без право на одбивка на претходни даноци. Ако примените добра или услуги се користат само делумно за промет ослободен од данок, може во ПОЛИЊАТА 9 и 11 да се внесе само оној дел од износот кој може да се одбие (чл. 36 од ЗДДВ, чл. 7 од ДДВП).

Покрај тоа, правото на одбивка на претходни даноци според чл. 35 точки 2-7 ЗДДВ, особено се исклучува за:

- набавка, производство увоз на велосипеди, моторни возила со помалку од четири тркала, возила за превоз на патници, кои покрај седиштето на возачот, имаат најмногу до осум седишта и чија најголема маса не надминува 3500кг (категирија М1), исклучувајќи ги возилата за комбиниран превоз, летала и пловни објекти (за исклучоците, види чл. 35 т. 2 реченица 2 од ЗДДВ);
- издатоци за репрезентација на претпријатието или сопственикот (гостење, подароци, одмор, рекреација и разонода)
- набавка или увоз на фрижидери, аудио и видео апарати, теписи и уметнички предмети, со кои се опремуваат сопствените административни простории;
- издатоци за превоз на лица;
- издатоци за сместување во хотели или слични институции и за исхрана;

- ДДВ кој го долгува издавачот на фактурата според чл. 55 ст. 1 или 2 од ЗДДВ.

Во полето 9 -Влезен промет се внесуваат влезните промети без ДДВ од фактури добиени од други даночни обврзници, за кои постои правото на одбивка и кои се издадени во согласност со чл. 53 од ЗДДВ (чл. 33 ст. 2 т. 1, како и чл. 34 ст. 1 и 2 од ЗДДВ).

Во полето 11 (Увоз) се внесува износ на извршениот увоз со право на одбивка на претходниот данок (без увозен ДДВ). Притоа треба да се има предвид дека право на одбивка постои, при исполнетост на останатите услови, само за платениот увозен ДДВ докажан преку царински документи (чл. 33 ст. 2 т. 3 и чл. 34 ст. 1 т. 2 од ЗДДВ). Ако царинскиот орган одобрил продолжување на рокот за плаќање според чл. 10 од ДДВП, увозниот ДДВ може да се одбие уште со ДДВ-пријавата за даночниот период во кој започнува продолжувањето на рокот за плаќање на увозниот ДДВ.

Во полето 14 (Останати даноци, претходни даноци и износи за одбивање) се внесуваат:

- даночни износи кои се должат според член 32 точка 4 од ЗДДВ. Ако даночниот обврзник, кој нема ниту седиште, ниту подружница во Република Македонија, остварува оданочив промет, примателот на доброто или корисникот на услугата е обврзан да го пресмета ДДВ, да го прибележи износот на данокот на фактурата, и истиот да го пријави и плати (чл. 32 т. 4 ЗДДВ). Со исполнување на останатите услови од ЗДДВ, данокот искажан во полето 14 може да се одбие како претходен данок и се искажува во полето 10 (чл. 6 од ДДВП). Даночната основа за овој данок кој се одбива како претходен се внесува во полето 9. Даноците според член 32 точка 4 од ЗДДВ ги плаќаат сите даночни обврзници, дури и малите даночни обврзници (член 51 став 3 од ЗДДВ) како и органите и другите јавно правни тела од член 10 став 1 од ЗДДВ. Долгуваниот данок може, во случај на исполнетост на останатите услови од ЗДДВ, да се одбие целосно или делумно како претходен данок (член 6 од ДДВП);

- неовластено истакнат ДДВ според чл. 55 ст.1 од ЗДДВ. Неовластено истакнатиот ДДВ во фактури се плаќа во рок од 5 работни дена. Даночните обврзници се должни неовластено истакнатиот ДДВ (најчесто при продажба на приватни добра) да го наведат во ДДВ-пријавата за даночниот период во кој е издадена фактурата и истиот да го платат;

- одделно истакнат поголем данок од долгуваниот според ЗДДВ (член 55 став 2 од ЗДДВ). Ако од фактурите произлегува поголем износ на данок, законски долгуваниот ДДВ се пријавува во поле 2 или 4, а вишокот на данокот во поле 14. Истакнатиот поголем данок може да е резултат на грешка во пресметувањето или да настанал заради примена на општата даночна стапка за промет кој подлежи на повластената даночна стапка. Членот 55 став 2 од ЗДДВ се применува и во случај, ако се истакне ДДВ во фактури за промет ослободен од данок или за промет кој не подлежи на оданочување (на пр. промет во странство). Ако се изврши исправка на фактурата преку издавање или достава на уредна фактура, во тој случај отпаѓа даночниот долг според чл. 55 ст. 2 од ЗДДВ за даночниот период на исправката (чл.

55 ст. 3 од ЗДДВ);

Пример:

Кога корисникот на превозна услуга Б дозначува на 31 мај 2003 година само 5.000 денари, превозникот А утврдува дека за превозот на добра на 20 мај 2003 година од Скопје до Атина била издадена фактура во износ од 5.000 денари плус 900 денари ДДВ. Бидејќи се работи за прекуграничен превоз на стоки ослободен од данок според чл. 24 точка 3 а) од ЗДДВ, лицето А му доставува на лицето Б на 15 јуни исправена фактура без искажан ДДВ.

Во ДДВ-пријавата за даночниот период мај 2003 година, лицето А е должно во поле 5 да го наведе надоместокот од 5.000 денари и во поле 14 превисоко искажаниот данок од 900 денари. Лицето А износот на исправката од 900 денари кој претставува негативен данок го зема предвид при пресметување на износот кој треба да го внесе во полето 14 од ДДВ-пријавата за даночниот период јуни 2003. Доколку во полето 14 го пријавува само овој износ, во тој случај го внесува со предзнакот “-”.

- даночни износи кои се должат според член 31, став 2 од ЗДДВ. Во случаите кога плаќањето е извршено пред извршувањето на прометот, настанатиот ДДВ долг за применото плаќање (примен аванс) во даночниот период се искажува како позитивен износ во полето 14.

- даночни износи кои се побаруваат според член 33, став 2, точка 2 од ЗДДВ. Во случаите кога плаќањето е извршено пред извршувањето на прометот, ДДВ за платениот аванс, а врз основа на примената авансна фактура согласно член 53 од ЗДДВ, се побарува преку искажување на негативен износ во полето 14.

- исправка на одбивката на претходни даноци според член 37 од ЗДДВ. Согласно со член 61 став 2 од ЗДДВ одредбите од член 37 на овој закон се применуваат врз инвестициони средства кои даночниот обврзник ги набавил или произвел по 31.03.2000 година. Во првата година на употреба на инвестиционото добро може да дојде до промена на околностите меродавни за одбивката на претходниот данок, а следствено на тоа и до исправка на одбивката на претходниот данок, доколку се работи за случаи според член 37 став 4 од ЗДДВ. Во тие случаи поделбата на претходниот данок кој настанал при набавката или производството на инвестиционото средство се врши според член 36 од ЗДДВ за таа година. За годините кои следат по календарската година на прва употреба исправката на претходниот данок ќе се врши според одредбите од член 37 од ЗДДВ.

За појаснување на износот истакнат во полето 14 се доставува објаснување на посебен лист во прилог кон ДДВ-пријавата.

Во полето 15 (Даночен долг/побарување) се внесува севкупниот износ на долгуван или побаруван ДДВ добиен како резултат од полињата 8, 13 и 14. Износот на ДДВ од поле 15 кој се долгува односно побарува не претставува износ кој треба да го плати или да се врати на барање на даночниот обврзник. Секогаш треба да се земат предвид побарувањата од претходни даночни периоди. Долгуваниот ДДВ даночниот обврзник е должен да го уплати во роковите пропишани во член 43 став 2 од ЗДДВ. ДДВ побарувањата се пренесуваат на следниот даночен период.

Износот на побарувањето се намалува за заостанати даноци и камати за заостанатите даноци. Доколку даночниот обврзник побара исплата на побарувањето, во полето пред поле 15 го става знакот “Џ”. Исплатата на побарувањето се врши во рок од 30 дена по денот на поднесувањето на ДДВ-пријавата.

Бр. 08-20516/1

Скопје, 30.09.2003 година

МИНИСТЕР

м-р Петар Гошев